

Ára 600 korona

HAJDUFÖLD

1924. év február 22.

PÉNTEK

Debreczen, VI. évf. (44.)

ELŐFIZETÉSI ÁRA:
HELYBEN ÉS VIDÉKEN EGY ÓRA 8000 K.
EGYES SZÁM ÁRA 600 K.

KERESZTYÉN POLITIKAI NAPILAP
FELELŐS SZERKESZTŐ:
KOLOSVÁR-BORCSA MIHÁLY

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL
DEBRECEN, PIAC-UTCA 59. SZÁM
TELEFON 3-48. SZÁM.

Szomorú elégtétel

A politikusknál és a műtétet végző orvosnál, ha szerencsétlenség okozója, a legkisebb méntség az, hogy tévedett. Ámde Kállay Tibor pénzügyminiszter még erre a vékony méntségre sem bivatkozhatik. Hiszen másfél esztendeje, szinte nap nap után hallhatta, olvashatta, hogy az ő pénzügyi politikája az ország gazdasági életét, a polgárok többségének jólétét katasztrófába fogja sodorni. Nemcsak ellenzéki újságok írták ezt, amelyeknek jóhiszeműségéből jóhiszeműen vonhatta le a pártpolitikai furor bizonyos hányadát, hanem súlyos érvekkel fejtegették legkiválóbb közgazdászaink, elméleti és gyakorlati szakemberek egyaránt. De hát az ő szavuk, bár az aggodó tiszta hazafiság fakasztotta és a rideg tárgyilagosság jelmezte, csak annyit ért, mintha a kutya felugat a holdvilágra. Kállay azt annyira sem méltatta, hogy átfolásába boesájtkozzék, sőt harapógóval sem lehetett belőle kivenni: miért mivel, amit mivel?

Sietünk kijelenteni, hogy a pénzügyminisztert bűnbak gyanánt kezelni nem akarjuk. Tudjuk mi nagyon jól, hogy nemcsak földre tiport, kifosztott nép vagyunk, hanem két átkozott lázadás áldozatai is, amelyek nyomorult diktatúrájuk fenntartásáért mindent feláldoztak, ami érték ebben az államban még feláldozható volt. Már most bárkítő is azt kívánja, hogy a pusztába jólélet és virágzást varázsoljon, képtelen követelés volna. Nem is erről van szó. Hanem igenis arról, hogy Kállay politikája az ország még megmaradt erőt nem építésre, hanem ellenkezőleg a bajok elmérgesítésére, fokozására és állandósítására fordította. Az ezer és megint ezer milliokra rugó hitelt néhány bank feneketlen torkába tömte, amelyek azt tulnyomó részben nem termelő munkára, hanem spekulációra, siberkedésre, a korona celtudatos rontására használták. E esonkaország ma egy játékbárlang, amelyben százezer milliókat barácsolhat, csak az össze minden lelkismeretlen gazember, de ugyanakkor seyyved, vagy pláne éheznek, aki keze vagy feje tisztességes munkájával keresi a maga könyvekkel áztatott kenyérét.

Bulgária, Németország, Ausztria is átesett hasonló pénzügyi válságon, de ott a rossz pénzügyi földet javították, csatornákat ástak, gyárakat építettek, házsorokat, palotákat, egészen új városrészeket emeltek. Nálunk majdnem minden játékra ment, — mert a Jegyintézet szenteségi alapszabálya szerint csak mammut zsidó bankok juthattak pénzhez.

A legmegdöbbentőbb a dologban az, hogy e csontig vérig liberális, tőkés, merkantil politika bűneit most

a keresztyén, agrár irányzat bűneit rójják fel! És pedig éppen azok, akik a bankmonopolium minden előnyét kihasználják s vele visszaéltek. Hja! de hát, amint a hírbéd jegyzőkönyv tanítása mondja, *inség és*

meggyőzés vissznek forradalmakba. Az inség, az már komplett, a „meggyőzés” pedig százezer alakjában, — mint az utóbbi debreceni választás is példázta, — ugyancsak utban van.

Nagy Emil igazságügyminiszter lemondott

Nem vállal tovább felelősséget a liberális pénzügyi politikáért - Lemondó levelében indokolta meg elhatározását

A Bethlen kabinetből Kállay pénzügyminiszter bukása után kivált a gerincessége, férfias fellépése miatt köztisztviselőben és becülésben álló igazságügyminiszter: Nagy Emil is. Tipusa volt a megalkuvást, félrendszabályokat nem ismerő keménykötésű magyar unak, aki melléktekinteteket figyelembe nem véve valószínű hősök harcot vívott nehéz pozíciójában politikai meggyőződéséért, igazságügyi programjáért s a közéleti tisztoságáért.

Elhatározásának végső rugója a pénzügyi kormány szükségrendelete volt, amellyel szemben a minisztertanácsban előadott indítványa nem talált meghallgatásra.

Nagy Emil ma nemkülömben megjelent a nemzetgyűlésen, ahol a következőt mondotta:

— A pénzügyminiszter valorizációs törvényjavaslata ellen beadott önálló javaslatomat természetesen továbbra is fenntartom

és azt a kormánypart legközelebbi értekezletén beterjesztem, sőt remény van arra, hogy a párt a javaslatot magáévá teszi.

A lemondás körülményeiről a következő budapesti tudósításunk számol be:

Budapest, február 21. Nagy Emil m. kir. igazságügyminiszter tegnap késő este benyújtotta lemondását a miniszterelnöknek, aki erről ma reggel féltnizkor jelentést tett a Kormányzóknak, aki az igazságügyminiszter lemondását elfogadta. Az igazságügyminiszterium vezetését Bethlen István gróf miniszterelnök vette át.

Ki lesz a lemondott miniszterek utódja?

Ma délelben természetesen megkezdődtek a találgatások, hogy ki lesz Nagy Emil utódja és ki lesz az új pénzügyminiszter.

Az igazságügyi tárca kérdésében Bethlen István gróf miniszterelnök ma délelben tárgyal Pesty Pállal a nemzetgyűlés alelnökével. Ebből a tanácskozásból mindenféle arra következtetnek, hogy Pesty Pál lesz az új igazságügyminiszter. A másik jelölt Zsitvay Tibor, vele azonban a miniszterelnök még nem tárgyal és kinevezése sem látszik valószínűnek. Az új igazságügyminiszter kinevezése, mint beavatott helyről értesülünk, 8—4 nap múlva

fog megtörténni, addig a miniszterelnök vezeti az igazságügyi tárcát is.

Az új pénzügyminiszter előrelátólag Horváth Dezső, Kordnyi Frigyes és Bud János közül kerül ki.

A lemondó levél

Nagy Emil lemondását az alábbi levelében jelentette be Bethlen István gróf miniszterelnöknek:

Kegyelmes Uram! Végleg úgy határoztam, hogy az igazságügyminiszteri tárcát semmi szín alatt sem tartom meg. Amit eddig még lényegeset követeltem Tőled, elfogásom szerint nagyon is az ország érdekében, sokasem méltóztattál rám hallgatni.

Könyörögtem nagyon régen boesásd el a pénzügyminiszter urat.

Tavaly tavasszal könyörögtem másik fontos kérdésért, a házsabályok revíziójáért.

A nemzetgyűlés bizalmat szavazott a kormánynak a szükségrendelettel kapcsolatban

55 szavazat 37-el szemben - Viharos botrányok egész napon keresztül - Szovjetházi jelenetek a vörös baloldalon

A nemzetgyűlés mai ülését negyed tízenkötőkor Sachtovszky Béla elnök nyitotta meg.

Teme váry Imre előadó beterjeszti jelentését a korona értékesítésének megállítására irányuló egyes intézkedésekről szóló törvényjavaslatról. A Haz elhatározza a sürgősséget.

A nemzetgyűlés ezután folyatón tárgyalja Propper Sándor mentelmi ügyét, akinek a Népszavába írott ígató cikkéért javasolja kiadatását a bizottság. A Haz hosszabb szenvedélyes vita után a kiadás mellett határoz.

Drózd Győző mentelmi jogát sajtó utján elkövetett rágalmazás miatt függesztik fel.

Győrki Imre mentelmi sérelmet jelentett be, mert annakidején a Jövő című „emigráns” szénylapot ekezték tőle. A Haz természetesen nem lát az esetben mentelmi sérelmet. Bogyai János mentelmi jogát Drózd Győző avarutásáért, Knaller Győzőt kormányzósértéért függesztik fel.

Legújabb időből itt van az ismeretes pénzügyi törvénytervezet negyedik szakasza. A minisztertanácsban benseggyel kérték arra, hogy a dolgot kegyeskedjete rekonszideráció tárgyává tenni. Ezuttal is az történt, hogy még csak komolyan sem vetted indítványomat.

Most utólag legalább mégis annyit be méltóztattál látni, hogy ennek a szakasznak gyökeres módosításával nagyon is kell foglalkozni.

Egyszóval véglegesen kialakult bennem az az érzés, hogy én csak minduntalan akaratlanul is

keresztettem a Te dolgodat.

Ami pedig reszortminiszterségemet illeti, ott is amiatt, hogy a házsabályrevíziót régen nem csináltuk meg, elmaradt — ki tudja, mennyi időre — büntetőnovellám tárgyalása is, a rengeteg hosszú indemnitási és földbirtoknovella tárgyalások miatt, aminek csak

a rossz házsabályok az okai

s háttérben is a bekövetkezett anyagi nyomorúságban nehéz ezeket a kérdéseket objektív és eredményesen tárgyalni.

Neked a magamtajta önálló és független gondolkozású ember, mondjuk meg őszintén, inkább utadban van saját egyéni koncepciód szempontjából.

Őszinte tisztelettel igaz híved: Nagy Emil.

Az elnök ezután napirendi javaslatot tesz.

Propper nem fogadja el az elnök indítványát, hanem javasolja, hogy először a drágaság kérdését vitassák meg. Törvénytelennek jelenti ki a miniszterelnök szükségrendeleteit.

Bethlen István gróf miniszterelnök: Kéri az elnök napirendi indítványának elfogadását.

Több felszólalás után a többség az elnök napirendi javaslatát fogadja el.

Szilágyi, Lélay, Gadl Gaszton, Strausz és Rassai a kormánynak szavaznak, a baloldal heves szemrehányást tesz a kormánynak szavazó ellenzéki képviselőknél.

Ezután atternek a sürgős interpellációkra.

Berky Gyula: Azt látta tegnap, hogy nincsen olyan nagy ellentét a kormánynak és az ellenzék között, amelyet nem lehetne megszüntetni.

Nagy zaj és ellentmondás a baloldalon.

Berky: A szükségrendelet kibocsátása

tása alkotmányjogi szempontból nem kifogásolható, egyenesen erkölcsi kötelessége is volt a kormánynak ilyen rendeletet kiadni, hogy ezáltal a gazdasági anarchiának elejét vegye.

Rupert az erkölcsbíró

Óriási zaj a baloldalon, Rupert valamit kiált Berky felé. Berky Rupert közbeszólására megjegyzi, hogy Rupert, aki mások felett erkölcsbíró akar lenni, elfelejti, hogy két évvel ezelőtt a Landau perben elvállalta a védelmet

ugyanabban az ügyben, amelyben mint ügyvéd pénzürt működött, a Hazban interpellált is mint képviselő.

Berky: A korona zuhanásának okát egyrészt a korona külföldi alsértékelésében, másrészt a mesterségesen terjesztett rémhírekben kell keresni. Mindig azok a nemzet hiénái, akik a nemzet kötségszűrését is kihasználják a maguk javára.

Óriási zaj a baloldalon. A képviselők a padot verik, helyükről felállanak és úgy klubálnak.

Az elnök Esztergályos-Epsteint rendreutasítja.

Esztergályos tovább kiabál, úgy hogy az elnök javaslatot tesz arra, hogy Esztergályost a mentelmi bizottsághoz utasíthassa. Fűlsiketítő zaj támad, úgy hogy az elnök kénytelen az ülést felfüggeszteni.

A képviselők a padokból az ülés-terem közepére tódulnak. Dinnich Vidor és Esztergályos Epstein között majdnem tettelegességre kerül a sor. Az ellenzék egyrésze maga is elítélő hangon nyilatkozik az ellenzék többi részének magatartásáról.

Berky Gyula interpellációjában kérdi a kormánytól, milyen indokok tették szükségessé, hogy a törvényhozás intézkedéseinek bevárása előtt szükségrendeletet kényszerült kiadni.

Béthlen István gróf miniszterelnök: A szükségrendelet kiadása alkotmányjogi szempontból helytálló. Ez nemcsak joga, de kötelessége is a kormánynak. A kormánynak egyttal kötelessége a rendelet kiadását a nemzetgyűlésnek bejelenteni s felmentést kérni. A kormány teljesítette is ezt a kötelességet.

A koronapánik okai

Három különösen fontos körülményre hívja fel a figyelmet. Az első a **riasztó hírek**, hogy a reparációs bizottságnál a kölcsön ügye nagy nehézségekbe ütközik. A másik a szociáldemokrata kiküldöttek és Peidl Gyula londoni útjával kapcsolatban felmerült hírek és sajtóközlemények, melyek szerint az utazás célja az angol kormány kedvezőtlen befolyásolása lett volna a külföldi kölcsönnel szemben, sőt belpolitikai beavatkozásra való felzárkózás is. Ezekkel a hírekkel egyidejűleg bizonyos nehézségek támadtak a devizaszolgáltatás terén is s így következett be a pánik, mikor mindenki menekülni akart a koronától.

A kormány védőeszközei

Ezekkel a jelenségekkel szemben a kormány a **megnyugtatóssal** próbálkozott meg először szembeszállni. A közönségnél azonban süket fülekre találtak. **Gazdasági** téren három eszköz állott a kormány rendelkezésére:

a bankprós megállítása s valójában elhelyezést kereső magyar koronának belső kölcsönre való igénybevétele és a valorizáció végrehajtása.

Ezek az intézkedések rendkívül sürgősek voltak, ezért kellett a szükségrendelet, miután a foganatosított rendszabályokkal egyben a kölcsön előfeltételeit is teljesítették.

A kormány a kérdést kabinetkérdésnek tekinti s a válasszal áll, vagy bukik. Kéri a felmentés megadását.

Elnök 30 nál több képviselő kérésére névszerinti szavazást rendel el. 5 perc szünet után Huszár Károly alelnök kihirdeti a szavazás eredményét, amely szerint

igennel 55. nimmel 37 képviselő szavazott

A többség ezután Esztergályos-Epsteint kvalifikáhatatlan magaviseletéért a mentelmi bizottság elé utasítja.

Ülés vége fél 4 után.

Küszöbön a jóvátételi bizottság kedvező döntése a magyar kölcsön ügyében

Az olasz-szerb szerződés ratifikálása - Terror alatt választ az elszakított Ruthén föld

Mint a kormányhoz közelálló körökből jelentik, Bethlen István gróf miniszterelnök tegnap este táviratot kapott, hogy a várva várt döntés a legrövidebb idő alatt, talán még ma megtörténik és így valószínű, hogy a

Az utódállamok politikai eseményei

A Skupstina tegnapi ülése után Nincsicz külügyminiszter nyomban királyi aláírás alá terjesztette a jóváhagyó okmányokat az

olasz-jugoszláv barátsági szerződésről,

valamint a fiumei szerződésről. Az okmányokat ezután átadták Bodrero tábornoknak, aki tegnap Romába utazott, ahol a jóváhagyásra vonatkozó okmányokat kicserélik.

Az olasz-jugoszláv kereskedelmi egyezmény

megkötésére vonatkozó tárgyalások szünetelnek, mert az olasz delegáció egyik tagja Romába utazott újabb utasításokért.

Cseh terror a ruszinszkói választásokon

A Ruténföldön készülő választások előcsatározásai megkezdődtek. Azalatt természetesen mindenki tisztában van, hogy a választások nem fogják reprezentálni a Ruthén föld népének akaratát. Az egyik cseh

Felemelik a kaszárnyák bérét

A városi tanács a közelmúltban elhatározta, hogy a debreceni kaszárnyák és katonai épületek bérét rendezni fogja. Ugyanis a katonaság a város tulajdonát képező épületekért csak olyan bért fizetett, amit még a háború előtt, illetőleg

a háború alatt állapítottak meg,

így például a Péterfia-utcai kaszárnyáért 44 ezer, Széchenyi utcai huszárlaktanyáért 28 ezer, Pavillonlaktanyáért 48 ezer, a Hadházi utcai tüzérlaktanyáért 59 ezer koronát fizetett évente, ami a mai viszonyok között igen jelentéktelen összeg. A vegyesdandárparancsnokság nemrégiben átiratot intézett a városi tanácshoz, amelyben kéri a kaszárnyák bérének megállapítását. A városi tanács most úgy határozott, hogy javaslatot terjeszt a közgyűlés elé, hogy a törvényhatóság

feliratban forduljon a honvédelmi miniszterhez,

s kérje a kaszárnyák és katonai épületek bérének a mai viszonyokhoz mért megállapítását és rendezését.

jóvátételi bizottság ma dönt a magyar kölcsönről.

Az eddigi késlekedést technikai okok akadályozták. A kölcsön sikere már befejezett tény.

nemzeti demokrata újság egy hozzá a Ruthén földről intézett levelet közli, amelyben elpanaszolja, hogy a ruthén földet előzölötték a cseh kormány kortesei, akik a szegény, tudatlan népnek a legképtelenebb ígéretekkel teszik, így földet, erdőt, házat ígérnek. Ezek az agitátorok a cseh agrárpárt érdekében dolgoznak és az állami tisztviselőket, tanítókat elcsapatással fenyegetik meg, ha ellenük merészelnék szavazni.

A „Rude Prave” részletes bizonyítékok birtokában írja, hogy a ruténföldi

szociáldemokrata párti líkrok az állampenzártól tekintélyes fizetéseket húztak

1921 óta, aminek fejében megszervezték a Ruténföldön a cseh égisz alatt álló szociáldemokrata pártot. A párti líkrokon kívül még számos egyént vásároltak meg a szociáldemokraták részére egyes cseh képviselők s a köztársasági elnök kabinettrédájának titkára maga is személyesen korteskedik.

A török-magyar barátsági szerződés becikkelyezése

Budapest, február 21. A nemzetgyűlés ma délelőtti ülésén Daruváry Géza külügyminiszter benyújtotta a török köztársasággal Konstantinápolyban 1923. december 18-án kötött barátsági szerződés becikkelyezéséről szóló törvényjavaslatot.

Az első § kimondja, hogy a török köztársasággal a Konstantinápolyban kötött barátsági szerződés a magyar állam törvényei közé iktattatik.

A második § az első §-ban említett szerződésnek eredeti francia szövegét és hivatalos magyar fordítását tartalmazza.

Az indokolás szerint Magyarország jelentős politikai és gazdasági érdekei fűződnek ahhoz, hogy Törökországgal diplomáciai viszonyban álljon.

A szerződés első cikke kimondja, hogy a magyar királyság és a török köztársaság között, valamint állampolgáraik között zavartalan béke és állandó barátság fog fennállani. A harmadik cikk szerint a szerződő felek azon meggyőződésüket fejezik ki, hogy országaik között a konzuli és kereskedelmi viszonyokat, valamint azokat a feltételeket, amelyek mellett területükön a másik állam polgárai telepedhetnek és tartózkodhatnak, egyezmény útján rendezni fogják.

Csendélet a kovácsműhelyben

Véres esemény színhelye volt a múlt nap az egyik Mikepércsi-uti kovácsműhely. A Soós-féle kovácsműhelyben dolgozott Fehér Imre kovácssegéd, akinek egy szekerjavítási munkát osztottak ki. Fehér már épen befejezte a munkát, mikor neki támadt Holik János művezető s szidalmazni kezdte Fehért, hogy nem tud dolgozni, a javításra adott szekeret is nemhogy megjavította volna, hanem tönkretette. Szóváltás közben Holik

felkapott egy vasbotot, nekiment Fehérnek s agyba-főbe verte.

Fehért véresen, eszméletlenül vitték be az egyetemi klinikai telepre. Állapota súlyos. A harcias Holikot a rendőrség őrizetbe vette. A büntető eljárás megindult ellene.

ATROCITÁSOK

A fogadatlan prókátor. A szélsőbaloldali csöcscelekhad kommunista vezére egy emigrációba szökött hazáruzó társaságában Londonba utazott, hogy bizonyos magyarországi eseményekről tájékoztassa az angol szociálista kormányt. Természetes, hogy a proletár kijutásának nem volt más célja, mint a szélsőbaloldali nemzetellenes politika mosdatlan szájával befeketíteni szegény hazánkat az ellenség előtt. A külső ellenség azonban tisztességsébb eszközökkel dolgozik, mint a belső és Ramsay Macdonald, a kereszttyén és nemzeti alapon működő angol szociálista miniszterelnök visszautasította Peidlék információit. Ugy látszik, hogy a Ramsayak jobbak a rasszagnál és az angol szociáldemokrácia nem áll szóba azzal a szociáldemokráciával, mely lábbal tiporja a nemzeti érzést és a kereszttyén morált. A szélsőbaloldali pártok az Angliában kapott erkölcsi bizonyítványt kitehetik az auzlágha, Peidl pedig hazatérhet politikai naszuttjáról és megeheti azt a fizetést, melyet — mint fogadatlan prókátor — Angliában kapott nemzetromboló fáradozásaiért nemes valutában.

Medek Anna és dr Székelyhidgy Ferenc hangversenye

Gróf Apponyi Albert, zeneéletünknek is egyik legnagyobb tekintélye, Liszt és Wagner barátja, mondotta Medek Annáról: — Medek Anna Erzsébetje (Fanhäuser) minden Erzsébetek közt a legjobb, akiket láttam és hallottam.

Hangja tiszta fényes, hajlékony és meleg, partnere Székelyhidgy Ferenc lesz, aki legjobb énekművésznünk. A hangverseny jan. 27-én, szerdán a Bika dísztermében lesz. Jegyek Bika portánál.

Szardiniák PIAC-UTCA 51.
Thon-hal Póspostával szemben
Humar
Kaviár
Pastétomok
Telefon Huskremek
70 Gombakonserv
alapítva 1823. Sajtók, likörök stb.

CSANAR JOZSEF R. Rt. (Mozor és csu-
maga üzletében)

Takarmanyrépa,
Lucernamag,
Löheremag,
Zabosbükkyöny,
Konykakerti és
Erfurti virágmagvak
legolcsóbb bevasárlási forrása
KONTSEK GÉZA DEBRECEN

Mindenütt jó,
de legjobb a
Gambrinusban

Főiskola

A SZEFHEOSZ első tisztikara

A menekült és száműzött erdélyi ifjúságot magában egyesítő budapesti, szegedi, debreceni, soproni, kőszthelyi és magyaróvári Székely Egyetemi és Főiskolai Hallgatók Egyesületének Országos Szövetsége vezetőségében ejtette meg országos tisztikarának megválasztását. Az első országos tisztikar névsora a következő: Országos elnök: *Kolosváry-Bocsa Mihály*, a debreceni Szeffe elnöke. Országos ügyvezető elnök: *Pasint Ödön*. Főtiszt: *Dr. Zacharids G. Sándor*. Főpénztáros: *Varga Péter*. Ellenőr: *Jeddy Domokos*. Számvizsgálók: *Merey Kalmán*, *Jager Béla*, *Horváth G. János*. Kulturpropaganda fő o. vezető: *Dr. Asztalos Miklós*. Sport fő o. vezető: *Székely Géza*. Jóléti fő o. vezető: *Simanek János*.

Felhívás a Szeffe tisztviselőihez!
A Szeffe pénteken este fél 8 órai kezdettel nagyválasztmányi ülést tart, amelyre a főtisztviselők és csoportvezetők feltétlenül megjelenését kéri az elnökség.

Az Árpád bajtársi egyesület táborozása. A debreceni Tisza István Tudományegyetem bölcsészeti és hittanhallgatóinak Árpád bajtársi egyesülete március 1-én az Arany Bika dísztermében dísztáborozást rendez, amely reggel 4 óráig tartó táncmulatsággal lesz egybekötve. A mulatban is oly jól sikerült Árpád dísztáborozás iránt nagy érdeklődés nyilvánul meg.

Bölyny Dénes temetése

A pallagi Gazdasági Akadémia tragikus halált halt tudós professzorát óriási részvét mellett temették el csütörtökön délután a Kossuth-utcai temetőben. Mar 2 óra körül a résztvevők száza jelentek meg a kistemplomnál, amelynek előcsarnokában állott a koszorúktól elborított katalék.

A koporsó két oldalán a Szeffe és a Festetich bajtársi egyesülete tagjai állanak díszőrséget, a templomkapuja előtt az akadémia katonahallgatói, valamint a Festetich bajtársi egyesület és a Szeffe katonasozlopai sorakoznak. A kistemplomot zsúfolásig megtöltötték Debrecen előkelőségei, akik mély megábotottsággal hallgatták Révész Imre ref. lelkész megrázó gyászbeszédét.

Három óra után indult meg az impozáns gyászmenet. Elöl a Szeffe és az akadémiai bajtársi egyesület díszszázada, a négylovas gyászkocsi körül több sorban a díszőrség s az elhunyt mélyen sujtott hozzátartozói után a gyászolók százainak hosszú sora.

A Kossuth utcai temetőben a sírnál Uray Sándor ref. lelkész tartott mélyen járó gondolatokkal teli gyászbeszédet s mondott imát, az Akadémia tanári kara nevében Göllner János professzor, a hallgatóság képviselőjében gyöngyöshalaszi Takách Géza ifjúsági elnök bucsuztatta az elhunyt barátot, tanítót, míg az erdélyi és felvidéki ifjúság gyászának Kolosváry-Bocsa Mihály, a Székely Egyetemi és Főiskolai Hallgatók Egyesülete Országos Szövetségének elnöke adott kifejezést. A mélyen megindító gyászszertartást a gazdasági akadémia ifjúsági énekkarának bucsuztató éneke fejezte be s a megjelentek egy feledhetetlen igaz ember emlékezőtővel oszlottak szíjjel.

HIREK

1924 február 22. (Péntek)

Prof.: Gerzson Kath.: Péter.

1732 Washington György, az Egyesült Államok szabadsághőse születik a Bridge Creek hegységben, Virginia államban.
1848 Küör Párisban a februári forradalom.

Időjárás: Hazánkban a hőmérséklet tegnap a fagyponthoz emelkedett, de éjjel ismét erősen leszállt. Csapadék nem volt. Időjárás: Egyelőre sem lényeges hőváltozás, sem számottevő csapadék nem várható.

Közművelődési könyvtár nyitva reggel 10-11-ig, 4-7-ig.
Csokonai-színház este fél 8 órakor A három grácia D bérletben.
Gyógyszertárak közül éjjeli szolgálatot tartanak: Megváltó, Arany Egyszarvu, Muraközy, Magyar Korona, Nádor, Csokonay.

A ref. egyházi adó beszédese és a városi adóhivatal. A református negyházi adó kezelésére vonatkozólag a városi tanács és a református egyház között tárgyalások folytak. Az egyház részéről Nagy József egyházi főgondnok és Juhász Nagy Sándor jegyző, a város részéről Vasváry István adóügyi tanácsnok vettek részt a tárgyaláson. A tárgyaláson megállapodtak, hogy a református egyházi adó kezelését, behajtását a város végzi s ezért a befolyt adóösszeg 7 százalékat kapja a város. Az adóhivatalnokok eddig a ref. egyházi adómunkálatokat magánmunka fejében végezték. A megállapodás értelmében ezentul hivatalból fogják végezni s ezért díjazásképpen a városi tanács határozatához képest ezután a 7 százalékos részesedés révén befolyt összeg negyven százalékat az adóhivatali tisztviselők kapják meg.

Négy millió koronába kerül a Fűvészkert növényeinek áthelyezése. A tavasz közeledtével időszerűvé vált a Fűvészkert növényeinek áttelepítése a Fűvészkert új helyére, a kollegiumi Tocsokertbe, annál is inkább, hogy a Fűvészkert régi helyén tavasszal megkezdhesék a Déri-múzeum építését. A városi tanács Pohl Ferenc városi főkertészt bízta meg az áttelepítési munkálatokkal, akiknek a költségekre négy millió korona előleget utalt ki. A városi tanács egyben megkereste az egyházkerületi elnökséget, hogy a munkálatokhoz a maga szakértő megbízottját küldje ki.

Mezőgazdasági alkalmazottak kötelező bejelentése. A városi adóhivatal felhívja az őstermeléssel foglalkozó munkaadókat, hogy a szolgálatukban levő gazdasági cselédeket, feles dohánykerészeket, adóköteles gazdasági bér munkásokat, továbbá az adóosztályba nem sorozható gazdasági alkalmazottakat február végéig jelentsek be a városi adóhivatal XVI. ügyosztályánál (21. sz. szoba.) A bejelentéskor az eredeti bérlevél, munkabérszerződés bemutatandó.

Aki visszakívánja az októberi forradalmat. A debreceni kir. törvényszék dr. Visky Sándor elnökele alatt működő büntetőtanácsa csütörtökön Lőrincz István kocserdi gazdálkodó bűnperével foglalkozott, aki italos állapotban Kocsordon a községháza előtt nagy hangon kijelentette, hogy bárcsak visszajönné az októberi forradalom, csinálnánk mi olyan törvényt, hogy az urakat felakasztanánk. A bíróság Lőrincz Veres Lajos kir. ügyész vádbeszéde után a rendtörvény alapján egy hónapi fogházbüntetéssel sújtotta. Az ügyész súlyosbíttatással, Lőrincz enyhítésért felebbezett.

Fábró Henrik temetése. Budapestről jelentik: Óriási részvét mellett temették el a Kerepesi temető halottasházából ma délután négy órakor dr. Fábró Henriket, az országgyűlési gyorsroda főnökét, akinek számára a főváros díszsírhelyet adományozott. A temetésen megjelent többek között Szilovszky Béla, Szász Károly, magyszámú közéleti e ökelőség, továbbá az országgyűlési gyorsroda Raics Dusan vezetésével, a MTI. Kozma Miklós miniszteri tanácsos vezetésével.

Ujabb kiütéses tifuzsmegbetegedések a fővárosban. Budapestről jelentik: A fővárosban a múlt nap újabb kiütéses tifuzsmegbetegedések történtek. Tegnap hat újabb kiütéses tifuzsbeteget szállítottak a Szent László járványkórházba. Az eddig kezelt betegek közül egy gyógyultan hagyta el a kórházat.

Leütött a fa egy napszámest. Súlyos szerencsétlenség történt szerdán délután a Gubi erdőben, ahol a fakitermelési munkálatokat végzik. Ott dolgozott Erdei János debreceni napszámos is. Döntőn egy hatalmas fa kidöntésénél dolgoztak a munkások, mikor egyszer csak velőrázó sikoltás hallatszott, a fa rázuhant Erdeire s formálisan leütötte, maga alá temette. Erdeit a mentők részesítették első segélyben, majd beszállították az egyetemi klinikai telepre. Erdei állapota igen súlyos. A szerencsétlenség ügyében megindult a vizsgálat.

Tyúkszemvágó és manikűr szalon

o-o Hölgyeknek külön osztály o-o
FORGÁCS fodrász (Hungária palota).

Köröznek egy tolvaj kocsist. Lindelfeld Sándor Rakóczi utca 67. szám alatti mézszáros jelentést tett a rendőrségen, hogy Dóczi András 29 éves gyulai születésű kocsisa ellopott tőle egy teljes löszerszámot, gyeplőt, hámat, szűrt, pokrócot, kálapot körülbelül 3 millió korona értékben s azután munkakönyvét hátrahagyva, ismeretlen helyre szökött. A rendőrség elrendelte körözését. Személyleírása: 165 cm. magas, szürke szemű, hosszú arcu, barna haja, szürke katonasapkát, kék posztó kamasnit viselt.

Villámcsapás pusztított el egy francia léghajót. Jelentette a Hajdúföld, hogy a közelmúltban a Dixmude francia léghajó elpusztult s utasai mind életüket veszítették. Mint most megállapítást nyert, a léghajóba villám csapott be és ez volt a pusztulás oka. A szerencsétlenségért felelősség senkit sem terhel.

A csehországi földreform. Prágából jelentik: A Vecser bejelenti, hogy az állami földhivatal 1924 ben 190 ezer hektár földet szándékozik a földreform alapján kisajátítani, még pedig Csehországban 80 ezer, Morvaországban és Sziléziában 40 ezer, a Felvidéken 60 ezer és az Erdőskárpátokban 10 ezer holdat. Ebből a történelmi országokra 296 nagybirtok, a volt magyar területre 200 nagybirtok esik.

Felmenték a cukor kincstári részesedést. Budapestről jelentik: A pénzügyminiszter a belföldön termelt, vagy a vámkülföldről behozott cukor után a fogyasztási adón felül fizetendő kincstári részesedést további rendelkezésig kilogrammonként 6998 koronában állapította meg.

FESTETICH

Birkózók értekezlete, Paulóvich Pál kerületi előadó felhívja az összes egyesületek birkózó szakosztály elnökeit és előadóit, hogy ma, péntek este fél 9 órakor Kovács Gyula ügyvezető elnök lakásán, Peterfia-utca 83. sz. alatt megjelenni szíveskedjenek.

A DTE tisztújító közgyűlése. A DTE vasárnap délelőtt 10 órakor a városháza közgyűlési termében rendes közgyűlést tart, amelyen megéjtik a tisztújítást is.

SZÍNHÁZ

Műsor:
Péntek: Három grácia. D bérlet.
Szombat: Éjjeli menedékhely. E/etkép. Tisztviselőest, C bérlet.
Vasárnap délután: A 3 grácia, operette mérsékelt helyárak.
Vasárnap este: Folt, amely tisztit, dráma bérletszűnet.
Hétfőn: A 3 grácia, 25-ik jubiláris előadás. Bérletszűnet.
Kedden: A vörös malom. Premiere. — Színjáték. Bérletszűnet.
Szerdán: Vörös malom. Színjáték. Bérletszűnet.
Csütörtökön: Vörös malom. Színjáték. C bérlet.
Pénteken: Vörös malom. Színjáték. D bérlet.
Szombaton: Vörös malom. Színjáték. B bérlet.
Vasárnap délután: Vörös malom. Színjáték. Bérletszűnet.

Színházak és mozgószínházak közleménye Csokonai-színház

A kétnapi kényserpihentetés előtt ma még A 3 grácia diadalmas operette megy, vasárnap délután mérsékelt helyárakkal kerül színre, hogy hétfőn jubiláris díszelőadásban 25-ször kerüljön színre, mely alkalomra az igazgatóság kedves megépetésekben fogja részesíteni a közönséget.
„A VÖRÖS MALOM” Molnar Ferenc phantasztikus színjátékát előadásra készen várja az előadó személyzet, annyira, hogy azaz az érdekes tervvel foglalkozik, hogy ezt a műfaját nehéz menü és nyelvezetű darabot sugó nélkül játsszák.
Szombaton C bérlet tisztviselő estben Kardoss Géza felléptével Gorkij mélyreható életképe az „Éjjeli menedékhely” kerül színre.

Apollo-mozgó
Dávid és Góliát, egy gyerekekem hőstette, főszereplő Richard Barthelmas.

Vigaszínház-mozgó
Akár az emberek, embertelen történet, minden szerepet áll a okjutsanak. Az időmitás csodája. Kísérő Éjjeli ült az óra detektívdráma.
Szombaton Urániában 2 sláger.

Meteor-mozgó
Vasárnap „Kis csibész” és a „Fiacskám” 2 amerikai sláger együtt Jockie Googánnal a főszerepben.

Elismert kiváló minőségű
**csemege- és fűszer-
árak legolcsóbb
beszerzési forrása a**

„HANGYA”

Főüzlet: RÓZSA-UTCA.
Fióküzletek a város minden részében.

Hirdessen a Hajdúföldben.

KÖZGAZDASÁG

Ujabb letörésre készül a kontremin

Két és fél százalék a kosztipéz
Minden nehézség nélkül uszta meg a tőzsde a mai kasszanapot. A kosztipéz tulkinálát folytán egészen két és fél százalékig esett vissza. A magánforgalom még a korai délelőtti órákban barátságos volt és az egész vonalon a tegnapi utótdzsdei árfolyamok érvényesültek, később erős ellanyhulás következett be.

Többek között a kormánykörökből kapott információ alapján a külföldi kölcsön kedvező döntésnek híret terjesztették a tőzsdén.

Mint értesülünk, a kontremin újabb letörésre készül s minden törekvés oda irányul, hogy teljesen letörje a papíros árfolyamát s ezzel a tisztességes eszközzel újabb billiókat emelhessen ki főleg a vidéki tőzsdézó közönség zsebéből. A keddi katasztrófális áruhanás

hét billióval tette szegényebb a vidéket

és a tőzsdén kívül álló közönséget. Így a kormány leghelyesebben tenné, ha a tőzsdét a mai bizonytalan pénzügyi helyzetben bezárná, hogy így megakadályozza a tőzsdézó közönség kifosztását.

A bankközi magánforgalom a szilárd nyitás után teljesen ellanyhult, egy óra tájban az egész vonalon csak árukinálát volt és a reggeli árfolyamok 5—10 százalékkal lemorzsolódtak.

Nemesített tengerit és nemesített sörárpát beszerezni ohajtó debreceni gazdákat felhívjuk, hogy február 25-ig a debreceni gazdasági egyesület titkári hivatalában jelentkezzenek. A nemesített vetőmag a földművelésügyi minisztérium által szereztetett be s annak eladási ára február hó 10 és 20-ika között jegyzett közep-árfolyam, 15 százalék felár hozzászámításával lesz megállapítva és a szákok beszerzési költségei is a gazdák terítik meg. A vasúti szállítási költséget a földművelésügyi miniszteri tárca viseli.

Kedvezményes utijegyek a budapesti tenyészállat kiállításra. A budapesti tenyészállatvásár és gépkiállítás megtekintésére utazóknak 50 százalékos kedvezményes utazását engedélyezte a kereskedelemügyi miniszter. Ily kedvezményben csakis tenyész állatok utazhatnak. Az igazolvány csak március 13—17. napján érvényes. Igazolvány kiállítás és portója fejében 2000 korona küdendő be a kiállítás rendező bizottságához.

Magyar korona: 0 0150
Zürichi zárlat

Berlin 129, Hollandia 215¹/₂, Newyork 578, London 2490, Páris 2405, Milano 2480, Brüsszel —, Prága 1677¹/₂, Budapest 0.0150, Belgrád 730, Bukarest 332¹/₂, Bécs 81¹/₂, Szófia 445.

Deviza: 5 p. niv. ári.
Dollár 32850—35150, francia frank 1380—1490, Svájci frank 5650—6050, cseh kor. 946—1016, lei 188—200, lira 1410—1510, dinár 413—441, nemet márika —, osztrák korona 45—49 fillér.

Termény-tőzsde zárlat
A mai terménytőzsdén az irányzat szilárd. Az árak körülbelül 800 koronával magasabbak, kb. 3)—40 vagon ket el. A forgalom csekély.

Hivatalos árak: 76 kilós tiszavidéki buza 235000—240000, egyéb 230000—240000, 79 kilós tiszavidéki 240000—247500, egyéb 235000—242500, rozs 192000—197000, takarm. árpa 200000—200000, sörárpa 220000—230000, zab 220000—235000, tengeri 195000—200000, korpá 137500—142500. Lóhere 800000—900000. Lucerna nagyrankamentes 850000—1000000, nagyankas 850000—900000.

Ferencvárosi sertesvásár
Szabadvásári maradvány 306 sertés, érkezett 42, eladott 61.
Árak: környű 18000—23500, nehéz 24000—25000.
Zártvásáron nem volt forgalom.

REGÉNY

Tavaszcvarok

Irta: IGMÁNDY GÉZA
(Folytatás)

„Nagyapám! — fejezte be a mulatságos történetet — több zabot adasson a Tüzesnek, mert még nem nagyon szeret bennünket.“

Katica a zongorához ült. Az édesanyját is odahívta. Palkó azonnal elfoglalta az ő fontos hivatalát: székre térdelt és nagy szakértelemmel forgatta a kottát — amikor az édesanyja intett a fejével.

Serédy hagedűt nyomott Marci kezébe s maga is elövelt egyet. Ákos a fuvoláját igazgatta. A kis Toti a térdére támaszkodva nézte a csettegő, ugráló fényes billentyűket. Neki ez tetszett legjobban.

Iklódy Gáspár félreült egy nagy karosszékre. Ragyujtott az ezüst kupakos öreg tájtékpipájára, amely apáról fiúra szállt. Csendes megelégedéssel nézte a családját. Régen voltak így együtt mindnyájan. Csak még egy hiányzik, az, aki még nem volt itt, de már idetartozónak érzik valamennyien.

Elvezi a zenét. Nem kívánczik ő el innen sehova sem. Az ő vágyai nem szállnak túl a családjá keretén. Boldog és megelégedett.

A park kerítése körül összegyülekeznek a cselédek. Letűnnek a puha fűbe és csodálkozó bámulattal hallgatnak. Egy pissenés sincs, mert attól félnek, hogy akkor megszűnik a varázslatos muzsika.

A kis Toti elunta már nézni a billentyűket. Odahúzódik a nagyapja ölébe és széles mellére hajtva fejét, elnyomja az álom.

(Folyt. köv.)

A „Parfumerie Ilona“ szenzációs reklámja!!!!

Mindenkinek egy **ingyen manicur bérletet adunk,**

aki 50 ezer koronán feül bármit is vásárol a

Parfumerie Ilonában Szent Anna-utca 1. szám.

Legolcsóbbak a Hajdúföld apróhirdetéseit

Telep és raktár céljaira alkalmas

300—400 négyszögölös

területet keresünk!

Esetleg meglévő raktár átveszünk bérbe, vagy örökaron. Lehetőleg atomás vagy iparvágány mellett.

Ajánlatokat a Baross Szövetség irodájába kerjük leadni délut. 10—12 óra között.

Telefon: 6—25.

ORION

IZZÓLÁMPÁNÁL NINCS JOBB

Debreczeni ipari bank és kereskedelmi

Részvénytársaságok

részvényeit legmagasabb áron állandóan

Telefon 12—57.

Piac-utca 58. sz.

vesszük

HELLER TESTVÉREK

Értékpapír kereskedelmi irodája.

Érdeklőzésekben: KULI M. budapesti bankcsoport.

Tőzsdői megbízásokat előnyös feltételekkel teljesítünk.

Tüzifa, Kőszén

legolcsóbban a

„Kárpátia“ fatelepen

a Margit fürdővel szemben.

Telephon 6-39. és 8-84. sz.

Száraz tűzifa

aprítva és hasábokban

Hazai és külföldi szén

azonnali szállításra legolcsóbban napi áron beszerezhető

Bartha fa- és széntelepén

Ispotyá-u. 3—b. Telefon 7—85

Zománcos öntött vasedények, épület- és bútortvasalások

BAKOS vasüzletében

Osapó utca 88. Telefon 6 20.

Nehéz az élet!

Jó ruhába járni gondot ad, VÉGHEZ olcsón beszerezni tessék menni, hol kevésbé használt úri ruhák eladása, vétele és alkalmi ruhák kölcsönzése Vár-utca 2. sz. (Zenedével szemben).

Ingyen

pipe recikkek és illatszerek

nem kaphatók, de bámulatos olcsón szerezhetők be

Herváth Sándor

Elite illatszertárában

Elite reklámek: Egy üveg orosz kölnivíz K 4800.

Tisztviselőknél 10% engedmény!

Apró hirdetések

Apró hirdetések díja hétköznap 10 szög 400 kor., minden további szó 40 koronát. Vasárnap és ünnepnapokon 10 szög 600 K. minden további szó 60 K. Vastagabb betűből szedett szavak kétszeresen számítatnak.

Hencserek, plüss szövet, bőrvászon diványok, afrik lőszómatracok, szalon és bőrgarnitúrák készen kaphatók Debrecenszky kárpitosnál, Halköz 8 Javításokat jutányos áron vállalok.

Elsőrangú kárpitos Szabó József, Varga-utca 1. Szent Anna-sarok. Kész hencserek raktáron.

TÓTH RÁLMÁN fűszer és vegyeskereskedése **KABÁN.** Ajánlja dunsan fűszereit raktárát fűszer- és esemegeárúkból, likőrök, theák, thearumokból, háztartási és műperekkekben. Pontos és figyelmes kiszolgálás.

Plymuth kakasok és tyukok, valamint azok keltetői-ai kaphatók és előjegyzerhetők. Szappanos utca 22.

Pintért kátrányos hordók javításához keres a gázgyár.

Találatott folyó hó 18-án a pallagi gazdász mulatságon a váró teremben egy nő felűtő. Igazolt tulajdonosa átveheti Udvarhelyi Gyulánál, Simonffy-utca 3. szám.

Kiadja: Hajdúföld Lapkiadó Vállalat.

Utcai és alkalmi ruhák festője és vegytisztítója

Biró

Gyász esetén festés

24 óra alatt készül

Arany Bikamozsi bejárat